

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

мобільний, з високою можливістю вимивання та помірним ризиком забруднення підземних і поверхневих вод за K_{oc} , GUS та LEACH відповідно.

Розрахунок інтегрального вектора небезпечності (R) свідчить про високий рівень небезпечності забруднення підземних вод іпфлуфеноквіном.

Отже, іпфлуфеноквін за розрахунковими даними в певних ґрунтово-кліматичних умовах (за критичних значень параметрів стійкості та міграції, а також на легких за механічним складом ґрунтах та інтенсивним промивним режимом) може мати високу здатність до міграції у ґрунті та поверхневій воді, тобто водно-міграційний критерій буде лімітувати.

ОБҐРУНТУВАННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ НЕБЕЗПЕЧНОСТІ ВИНИКНЕННЯ ХВОРОБ ШКІРИ, ЗУМОВЛЕНИХ ХІМІЧНИМИ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Бардов Г.П., Вавріневич О.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. В структурі професійної патології працівників агропромислового комплексу України, країн Європи та країн світу в цілому, провідне місце посідають захворювання шкіри та слизових оболонок, які зумовлені дією хімічних факторів, в тому числі пестицидів. Серед основних проявів і захворювань, зумовлених дією пестицидів були: подразнення, пігментація та потовщення шкіри, алергія, професійні дерматози). Пошкоджуючі дія та токсичні властивості пестицидів залежать від багатьох факторів, таких як фізико-хімічні властивості, доза, їх стійкість в об'єктах довкілля, ймовірність утворення більш токсичних метаболітів та ін.

Мета: обґрунтування критеріїв оцінки небезпечності виникнення хвороб шкіри, зумовлених хімічними засобами захисту рослин для забезпечення профілактики професійної патології серед працівників сільськогосподарської галузі.

Матеріали та методи. Використаний метод експертно-аналітичного дослідження та синтезу наукової інформації. Проаналізовано понад 100 джерел літератури, офіційні web-сайти US EPA, FAO/WHO, Annex, SANCO, EFSA, електронних ресурсів Etoxnet, Inchem, PPDB.

Результати досліджень. На підставі проведених досліджень при оцінці небезпечності виникнення хвороб шкіри працівників, зумовлених впливом пестицидів, було обрано наступні групи критеріїв:

1. Фізико-хімічні властивості пестицидів, які обумовлюють спорідненість речовини до різних середовищ (води (розчинність у воді (S)), повітря (константа Генрі (H)), біологічних матеріалів (коефіцієнт розподілу в системі ($\log K_{o/w}$)));

2. Токсичність пестицидів, яка обумовлена гострою і хронічною дією (допустима добова доза (ДДД), середньо смертельна доза (LD_{50}) пестициду при дермальному впливі, алергенна дія, подразнюю на дія на шкіру та слизові оболонки очей, поглинена через шкіру доза пестициду).

3. Професійна небезпека застосування пестицидів, зумовлена оцінкою ризику (індекси та коефіцієнти небезпечності) та прогнозуванням виникнення гострих токсичних ефектів у осіб, задіяних при застосуванні пестицидів (коефіцієнт вибіркової дії при дермальному впливі ($KVD_{\text{дерм}}$), коефіцієнт можливості інгаляційного отруєння (КМІО)).

Кожному критерію у відповідній групі запропоновано присвоювати бали (від 1 до 4 балів) та знаходити суму балів по всім критеріям. За сумою балів можливо оцінити небезпечність виникнення хвороб шкіри, при загальній сумі: 12-19 балів – відсутня небезпека; 20-29 балів – слабка небезпека; 30-39 балів – помірна небезпека; 40-46 – виражена небезпека.

Висновок. Обґрунтовані критерії оцінки небезпечності виникнення хвороб шкіри, зумовлених ХЗЗР, розроблені рекомендації по моніторингу інсектицидів та фунгіцидів у виробничому середовищі, що дозволить забезпечити профілактику захворювань шкіри у населення при їх застосуванні.